

Kudüs Rum Ortodoks Patrikhanesi:
İsrail'in Gazze'deki kiliseye
saldırısı insan onurunun ihlalidir

Aram Kuran Kaleme Aldı
Türkiye Kültür Yolu Festivali:
Kültürün Yeni Rotası, Sanatın Evrensel Dili

T.C. Cumhurbaşkanlığı
Kültür ve Sanat Politikaları Kurul Üyesi,
Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar Kaleme Aldı
"Türk Mûsikîsinin Azınlık Bestekârları,
Hânende ve Sâzendeleri"

Surp
Yerrortutyun'da
Mutluluk Rüzgarı

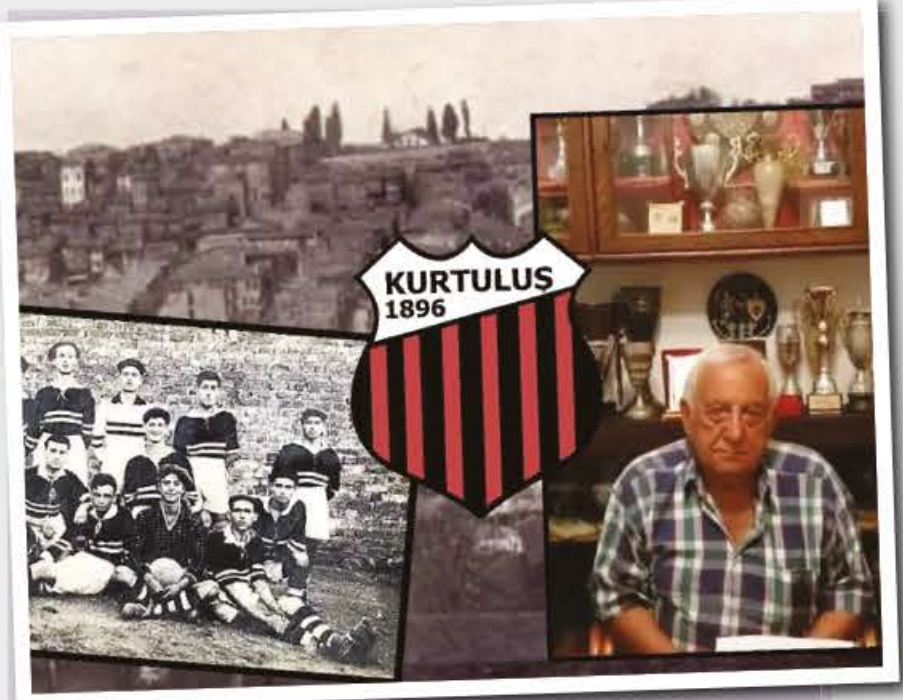
Ermeni Model
Ashot Grigoryan,
Dolce & Gabbana
Defilesinde
Göz Kamaştırdı

İncil'de adı geçen
yedi kiliseden birinin
olduğu kent:
**Denizli
Laodikeia**

Kahvenin
Sağlık Üzerindeki Etkileri

Türkiye'nin
İlk Spor Kulübü Kurtuluş SK,
130. Yılı'nı Kutluyor

ekonomi zincirinin güven halkası: **ÇAĞDAŞ Faktoring**

Büyüyen Türkiye ekonomisinin güvenli nakit akışına katkı sağlamak, ekonomi zincirinin sorunsuz ve güvenli halkası olmak için deneyimli ekibimiz, genç, dinamik profesyonellerimizle çözüm üretmeye hazırız.

Her zaman Çağdaş, her zaman güçlü!

Çağdaş Faktoring A.Ş.

Büyükdere Caddesi Stad Han No: 85 Kat: 4-5 34394 Mecidiyeköy-İstanbul

www.cagdasfactoring.com.tr

ÇAĞDAS
faktoring

■ İkitelli Şubesi +90 (212) 504 18 80
■ Pendik Şubesi +90 (216) 598 18 81
■ Gebze Şubesi +90 (262) 643 18 60
■ İzmir Şubesi +90 (232) 472 18 10
■ Ankara Şubesi +90 (312) 395 18 91
■ Samsun Şubesi +90 (362) 233 18 24
■ Bursa Şubesi +90 (224) 245 18 90

■ Beylikdüzü Şubesi +90 (212) 876 18 60
■ Gaziantep Şubesi +90 (342) 323 18 55
■ Antalya Şubesi +90 (242) 334 18 80
■ Dudullu Şubesi +90 (216) 540 18 60
■ Konya Şubesi +90 (332) 502 00 48
■ Adana Şubesi +90 (322) 458 10 87
■ Adana Şubesi +90 (322) 458 10 87
■ Bodrum Şubesi +90 (252) 319 08 45 - 46
■ Kayseri Şubesi +90 (352) 221 00 60 - 220 60 10

'Güven Faktörü'
444 18 80

FAKTÖRİNG
DERNEĞİ
ÜYESİDİR

Gazze'de ılığı ne zaman duyacaksınız?

BELİNDİ KURAN
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Gazze'de artık zaman durmuş gibi. Her yeni gün, bir öncekinden daha karanlık; her gece, daha sessiz ama daha çok can yitirmiş. Bombaların sesi yankılanırken, insanların ılığı sessizliğe gömülüyor. Son yaşananlarla birlikte, bu karanlık tabloya bir kutsal mekanın hedef alınması eklendi. Gazze kentindeki Katolik Kutsal Aile Kilisesi...

Bir kilise. İncanın, barışın, duaların evi. Savaşların dışında kalması gereken, insanlığın ortak vicdanına ait bir mekân. Oysa geçtiğimiz günlerde, bu kutsal yapı da İsrail ordusunun hedefi oldu. Bu saldırıyla birlikte sadece taş duvarlar yıkılmadı; vicdan da enkaz altında kaldı.

Gazze'de aylardır süren bombardıman, artık sadece askeri hedeflerle sınırlı değil. Okullar, hastaneler, yardım konvoyları, şimdi de kiliseler... Hedefler değişiyor ama sonuç hep aynı: siviller ölüyor, hayatlar sönüyor, dünya ise izlemekle yetiniyor. Sözde "meşru müdafaa" iddiasının ardına saklanan bu yıkım politikası, insanlığın ortak hukuku ve ahlaki değerleriyle açıkça çelişiyor.

Kilise saldırısı, sadece Hristiyan dünyasına değil, tüm inançlara ve insanlığa karşı bir saygısızlıktır. Bu, çatışmanın ötesinde bir olgudur artık. Bu, bir halkı yalnızca fiziksel değil, kültürel ve manevi olarak da yok etme çabasıdır.

Sormak gerek: Hangi savaş ahlâkı, bir kiliseyi hedef almaya izin verir? Hangi güvenlik kaygısı, duaların yankılandığı bir mekâna bomba yağdırmayı meşru kılar?

Uluslararası toplumun tepkisizliği ise en az saldırılar kadar ürkütücü. Çifte standartlar, siyasi hesaplar, ekonomik çıkarlar... Tüm bunlar, Gazze'de ölen bir çocuğun yüzüne perde olamamalı. Kiliseye sığınan sivillerin korkusunu, enkaz altındaki insanların sessizliğini, hiçbir diplomatik dil açıklayamaz.

Gazze'deki Katolik Kutsal Aile Kilisesi artık sadece bir yapı değil; insanlığın sınavıdır. Bu sınavda susanlar, tarafsız kalanlar, gerçekte zulmün ortağıdır. Barış, adalet ve vicdan için sesini yükseltmeyen herkes, bir gün bu sessizliğin hesabını kendi vicdanında vermek zorunda kalacaktır.

cak. Tarih, bu günleri yazacak. Ve o sayfalarda, kimin nerede durduğunu, kimin gözlerini kapatıp kulaklarını tıkadığını not

edecek. Çünkü bir ibadethane yıkıldığında, sadece taşlar değil, insanlık da çöker.

Emil Cioran'ın "Çürümenin Kitabı" Üzerine

Bazı kitaplar vardır, onları okuduktan sonra hayatın renginin solduğunu düşünürsünüz. Ya da tam tersine, o solgunluğun da bir rengi olduğunu. Emil Cioran'ın Çürümenin Kitabı, işte bu gri tonların avutma biçimlerinden arındırılmış bir dünyanın metni. Okurken insan, kendi içindeki boşlukla göz göze gelir. Ve bu karşılaşma, hem ürkütücüdür hem de tuhaf bir şekilde rahatlatıcı.

Cioran, hayatı bir yara gibi ele alıyor. Onu sarımsı, iyileştirmeye çalışmıyor; sadece izliyor. Belki biraz da kaşıyor. Felsefi sistemlerden uzak durması bir tercihten öte bir reddiye gibi. Onun için düşünmek, bir inşadan çok bir yıkım eylemi. "Düşünmek, çökmeye razı olmaktır" dese yeridir. Sayfalarında ilerledikçe, umut yerini sakin

bir çöküş bilgeliğine bırakıyor.

Cioran'ın dili, karanlık ama keskin. Sanki bir neşter gibi; insanın içindeki sahte ne varsa kesip atıyor. Teselli yok, çıkış yolu yok. Ama tam da bu "yokluk", insanı hafifleten bir şeye dönüşüyor. Umut yüküyle ezilmektense, boşlukta durmak bazen daha dürüst geliyor.

Çürümenin Kitabı, sadece bir kitap değil; bir hâl. İçinde yaşanacak bir iklim gibi. Cioran'ı okurken bazen onunla birlikte içinden geçtiğiniz bir fırtına olur, bazen de onun sustuğu yerde susmayı öğrenirsiniz. Onun yazdıkları, bizi "kurtarmıyor" – ve belki de tam da bu yüzden, sahici bir dokunuş gibi geliyor. Çünkü her şeyin yolunda gittiği hikâyelerden çok, hiçbir şeyin yolunda gitmediği itiraflar yakın hissettiriyor insana.

LUYS
GAZETE LUYS
YIL:12 SAYI: 285
Poseidon Yayıncılık, Basım,
Tanıtım ve Organizasyon
İmtiyaz Sahibi:
Aram Kuran
Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü-
Görsel Yönetmen
Belinda Kuran

Hukuk Danışmanı:
Gürel Hukuk Bürosu
Editör:
Meri Kuran
Reklam ve Halkla İlişkiler
Harutyun Kuran
(Poseidon Reklam)
harutyun@luys.com.tr

Haber Merkezi:
Zadik Gökoğlu
Meri Kuran
Sarven Muradyan
Vartanuş A. Çerme
Ayk Gülezyan
Edgar İgityan
Garbis Keşişoğlu
Maral Gökdağ

Yazarlar:
Dr. Sarkis Adam
Aram Kuran
Dyt. Ece Küçükberberyan
Lora Demirciler Semrciyan
Agop Egoyan
Emman Çiçek
Sarven Muradyan
Vartanuş A. Çerme
Zadik Gökoğlu

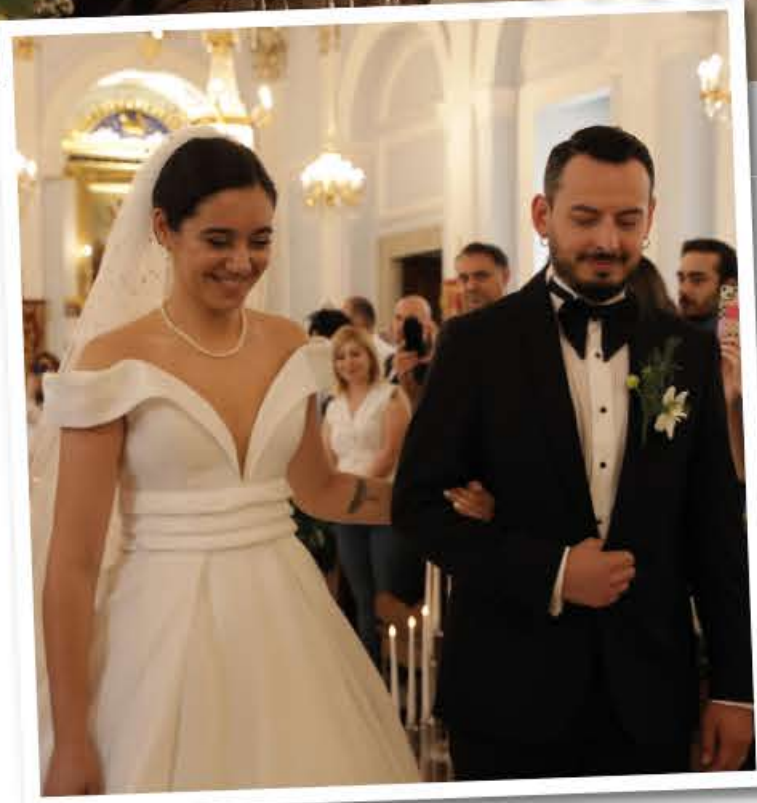
Ermenice Editörü:
Barkev Samuelian
Vartanuş A. Çerme

Yönetim Poseidon Yayıncılık, Basım tanıtım ve Organizasyon
Yeri: Adres: Bozkurt Mah. Kurtuluş Cad. Öger Apt. no:125
Giriş Katı Şişli- İstanbul Tel: 0212 251 27 80

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş.
Adres: Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11A/41
Yenibosna Bahçelievler/İstanbul Sertifika No: 45589

Surp Yerrortutyun'da Mutluluk Rüzgarı

Yeraz Opan ve Selçuk Berber mutlu birlikteliklerini aileleri ve dostlarının bir araya geldiği düğün töreniyle taçlandırdı. Beyoğlu Surp Yerrortutyun Ermeni Kilisesi, 14 Haziran 2025 Cumartesi günü, Yeraz Opan ve Selçuk Berber çiftinin düğün törenine ev sahipliği yaptı.

Mutlu birlikteliklerini rüya gibi bir düğünle taçlandıran çiçeği burnundaki çift, yaşadıkları heyecanı aileleri, dostları ve sevdikleriyle paylaştılar.

Jaklin- Cemil Koç çiftinin sağdıçlığında gerçekleşen düğün töreninde çiftin mutluluğu gözlerinden okunuyordu.

Jaklin- Cemil Koç

Salih - Makbule Berber, Lerna - Nubar Opan

Luys Medya Ailesi olarak Koç, Opan ve Berber ailelerini tebrik eder, Yeraz- Selçuk Berber çiftine bir ömür boyu mutluluklar dileriz.

İsrail Gazze'de Kilise Vurdu

Çocuklar, yaşlılar, engelliler sığınmıştı

İsrail ordusu Gazze Şeridi'nde ölüm saçmaya devam ediyor. Şeridin çeşitli bölgelerine saldırılarını sürdüren İsrail, Gazze kentindeki Katolik Kutsal Aile Kilisesi'ni de hedef aldı.

Topçu atışıyla vurulduğu belirtilen kilisede 3 kişi öldü, kilisenin rahibi Gabriel Romanelli dahil 10 kişi ise yaralandı. Evleri yıkılan Hristiyan ve Müslüman Gazzelilere sığınak olarak kullanılan kilisede büyük oranda kadınlar ve çocukların bulunduğu ayrıca kiliseye sığınanlar arasında 54

engelli kişinin de olduğu bildirildi. İsrail ordusu ise kilisenin kasıtlı olarak vurulmadığını ve olayın soruşturulduğunu açıkladı. Ordu tarafından, "bölgedeki operasyonel faaliyet sırasında ateşlenen bir top mermisinin parçaları yanlışlıkla kiliseye isabet etti" denildi. İsrail Başbakanı Netanyahu'nun X

hesabından yapılan paylaşımda da kilisenin hedef alınmasından dolayı üzüntü duyulduğu ifade edildi. Diğer yandan Netanyahu açıklama öncesi ABD Başkanı Trump ile telefonda görüşmüş. Trump'ın kiliseye yapılan saldırıdan dolayı hoşnutsuzluğunu ifade ettiği öğrenilmişti.

Papa 14. Leo'dan ateşkes çağırısı

Katoliklerin ruhani lideri ve Vatikan Devlet Başkanı Papa 14. Leo'nun, İsrail'in Gazze'deki Kutsal Aile Kilisesi'ne (Latin Manastırı) düzenlenen hava saldırısından derin üzüntü duyduğu, bir an önce ateşkes sağlanması çağrısında bulunduğu belirtildi.

Vatikan Basın Ofisinden yapılan açıklamaya göre, Papa, Gazze'de saldırıya uğrayan kilisede hayatını kaybedenler için taziye mesajı yayımladı.

Mesajda, "Papa 14. Leo, Gazze'deki Kutsal Aile Katolik Kilisesi'ne düzenlenen askeri saldırıda yaşanan can kaybı ve yaralanmalardan derin üzüntü duyuyor ve cemaat rahibi Gabriel Romanelli'ye ve tüm cemaate yakınlığını belirtiyor. Papa, derhal ateşkes çağrısında bulunuyor ve bölgede diyalog, uzlaşma ve kalıcı barışa yönelik derin umudunu dile getiriyor." ifadeleri kullanıldı.

Bu arada, İtalya'da Katolik Kilisesinin en üst kuruluşu olan İtalya Piskoposlar Konferansından (CEI) da İsrail'in Gazze'deki kilise saldırısına ilişkin yapılan açıklamada, şunlar kaydedildi:

"Gazze'deki Kutsal Aile Kilisesi'ne yönelik kabul edilemez saldırıyı büyük üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Hedef alınan kilise cemaatine yakınlığımızı ifade ediyor, özellikle acı çekenler ve aralarında Papaz Gabriel Romanelli'nin de bulunduğu yaralıları için dua ediyoruz. Aylarca süren savaştan ciddi şekilde etkilenen Gazze Şeridi halkı arasında yıkım ve ölümlere yol açmaya devam eden şiddetle şiddetle kınarken ilgili taraflara ve uluslararası topluma silahlarını susturmaları ve barışa giden tek olası yol olan müzakereleri başlatmaları çağrısında bulunuyoruz."

Filistin resmi ajansı Wafa'nın haberine göre, İsrail ordusunun, Gazze kentinin kuzeyindeki Kutsal Aile Kilisesi'ni hedef alan saldırısında, İsrail bombardımanından kaçarak kiliseye sığınanlardan 2 kadın ölmüş, 7 kişi yaralanmıştı.

Kudüs Rum Ortodoks Patrikhanesi: İsrail'in Gazze'deki kiliseye saldırısı insan onurunun ihlalidir

Kudüs Rum Ortodoks Patrikhanesi, İsrail ordusunun Gazze kentinin kuzeyinde yerinden edilen Filistinlilerin sığındığı Kutsal Aile Kilisesine (Latin Manastırı) yönelik saldırısını kınadı.

Patrikhaneden yapılan yazılı açıklamada, güvenli bir sığınak arayan sivillerin ve özellikle de özel ihtiyaç sahiplerinin hayatını tehlikeye atan saldırının kınandığı belirtildi.

"İnsan onurunun açık ihlali"

Çoğunluğu çocuk ve 54'ü özel ihtiyaç sahibi olmak üzere yüzlerce kişinin bulunduğu kiliseyi hedef alan saldırının, savaş zamanlarında insanlar için güvenli sığınak olması gereken ibadethanelerin kutsallığı ile insan onurunun açık ihlali olduğu belirtildi.

Saldırıda kilisenin büyük kısmının tahrip olduğu ve özel ihtiyaç sahiplerinin solunum cihazlarını alamadan kiliseyi boşaltmak zorunda kaldığı kaydedildi.

Açıklamada, uluslararası topluma, "Gazze'deki ibadethaneler ile insani merkezleri koruma ve sivililer ile ibadethaneleri hedef alan saldırıların suç sayıldığı uluslararası insancıl hukuka saygı gösterilmesini sağlama" çağrısı yapıldı.

İsrail ordusu bugün, Gazze kentinin kuzeyinde yer alan Kutsal Aile Kilisesi'ni hedef almıştı.

Saldırıda, daha önce İsrail bombardımanından kaçarak kiliseye sığınanlardan 2 kadın yaşamını yitirmiş, 7 kişi yaralanmıştı.

Gazze'deki Sivil Savunma Sözcüsü Mahmud Basal, yaptığı açıklamada, kilisede yerinden edilen yaklaşık 400 Hristiyan'ın barındığını söylemişti.

CVK PARK BOSPHORUS HOTEL
İSTANBUL

BU İHTİŞAMLI SAHNEYİ SİZ
Taçlandırın!

Kusursuz düğününüz için her şeyi tasarladık. Size yalnızca, sevdiklerinizle eşsiz Boğaz manzaralı Bosphorus Terrace ya da ışıltılı İstanbul Balo Salonu'nda hayatınızın en mutlu anlarının tadına varmak kaldı.

Türkiye Kültür Yolu Festivali: Kültürün Yeni Rotası, Sanatın Evrensel Dili

ARAM KURAN

LUYS MEDYA
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Geniş kitlelere ulaştırmak ve sürdürülebilir kültür politikaları geliştirmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2021 yılında hayata geçirilen Türkiye Kültür Yolu Festivali, kısa sürede uluslararası çapta bir marka hâline geldi.

Festivaller, yalnızca sanat etkinlikleri sunmakla kalmıyor; düzenlendikleri tarihi mekânları da yeniden gündeme taşıyor. Her yıl daha da zenginleşen programlarla, vatandaşlarımıza nitelikli kültür ve sanat etkinliklerine erişim imkânı sağlanıyor. 2024 yılında, 6 binden fazla etkinlikte 40 bini aşkın sanatçı sahne aldı ve 33 milyon vatandaş bu etkinliklere katıldı. 2025 yılında bu sayıların daha da artması bekleniyor: Yaklaşık 7 bin etkinlikte 45 bin sanatçının sahne alması planlanıyor.

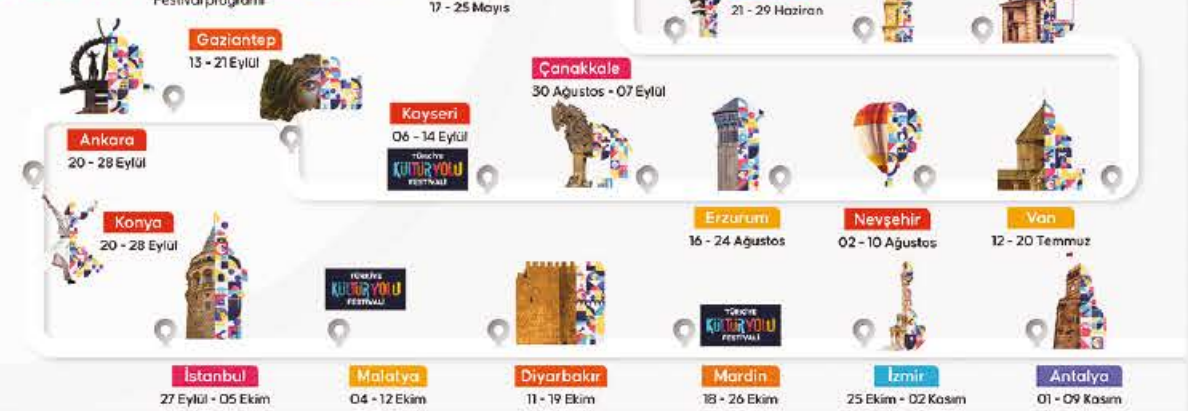
Festival, her yaştan izleyiciye hitap edecek şekilde tasarlanıyor. Özellikle Çocuk Köyü gibi bölümlerle küçük izleyicilere özel alanlar yaratılırken, gençler de hem geleneksel sanatlarla hem de günümüz sanatçılarıyla buluşma fırsatı buluyor. Bu da kültürel sürekliliğin sağlanması açısından büyük önem taşıyor.

Programda yalnızca yerli değil, uluslararası sanatçılara da geniş yer veriliyor. Örneğin, 2024 yılında Picasso, Frida Kahlo, Leonardo da Vinci ve Sebastiao Salgado gibi dünya çapında sanatçıların eserleri Türkiye'de sanatseverlerle buluştu. Chris Botti, Deutsches Symphonie Orchester Berlin ve Mariinsky Orkestrası gibi büyük toplulukların konserleri yoğun ilgi gördü.

Festival ilk olarak İstanbul'da başladı ve kısa sürede Ankara, Konya, Diyarbakır, Çanakkale, İzmir, Gaziantep, Antalya, Erzurum, Trabzon, Nevşehir gibi birçok ile yayıldı. 2025 itibarıyla 20 ilde düzenlenen bu

Türkiye Kültür Yolu Festivali 2025

kültür maratonu, Türkiye'nin dört bir yanını birer sanat sahnesine dönüştürüyor.

Her yıl aynı dönemlerde düzenlenen festivaller sayesinde vatandaşlar etkinlik takvimini önceden planlayabiliyor. Festival sadece katılımcılara değil, şehirlerin turizmine ve yerel ekonomisine de büyük katkı sağlıyor. Avrupa Festivaller Birliği'ne kabul

edilmesi ise, Türkiye'nin kültür ihracatındaki gücünü ve festivale olan uluslararası ilgiyi perçinliyor.

Türkiye Kültür Yolu Festivali artık yalnızca bir etkinlik değil; şehirlerle bütünleşen, kültürü gündelik yaşama taşıyan, uluslararası alanda yankı uyandıran bir kültür hareketi. Her adımında sanat var, tarih var, yaşam var.

Elbette bu güzel hizmetleri yapan, eserleri yaratan mimarlar vardır... İşte o mimarlardan biri de; Kültür-sanat alanında ülkemizin vizyonunu yansıtan ve dünya ile buluşturan Türkiye Kültür Yolu Festivali gibi dev bir organizasyona başarıyla yön veren, bu görevi üstün gayretle gecesini gündüzüne katan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürü - Türkiye Kültür Yolu Festival Direktörü Selim Terzi'yi de bu hizmetlerinden dolayı içtenlikle kutluyorum.

İncil'de adı geçen yedi kiliseden birinin olduğu kent: **Denizli Laodikeia**

Anadolu'nun en önemli arkeolojik alanları arasında yer alan Laodikeia Antik Kenti, Denizli kent merkezine yaklaşık 6 km uzaklıkta bulunuyor.

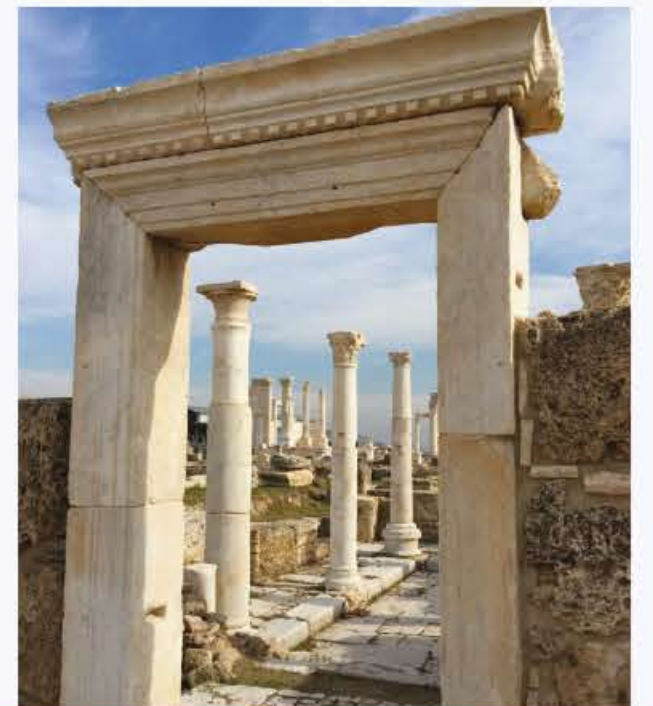
Antik dönemlerde ticaret, kültür ve inanç açısından önemli bir merkez olan Laodikeia, özellikle Roma İmparatorluğu döneminde büyük bir refah ve zenginlik içinde yaşadı.

MÖ 3. yüzyılda Seleukos Kralı II. Antiokhos tarafından eşi Laodike adına kurulan kent, Lykos (Çürüksu) Nehri'nin suladığı verimli bir ovada konumlanıyor. Ören yerinde 2003 yılından bu yana yapılan kazı ve araştırmalarda ilk yerleşimin MÖ 5500 yılından başlamak üzere MS 7. yüzyıl depremine kadar kesintisiz devam ettiği tespit edildi.

Yerleşmenin ilk ismi Rhoas, Demir Çağı'nda Diospolis (Zeus Kenti), Hellenistik Dönemde Laodikeia olmuş; 13. yüzyılda bölgenin Türkleşmesiyle birlikte Ladik ve son olarak su kaynakları ile ova ortasında yer alan gölden kaynaklı Denizli'ye dönüştü.

Antik Kent, Ana Ticaret Yolu'nun bir kolu üzerinde bulunması nedeniyle büyük bir öneme sahiptir. Zamanında yün ve tekstil üretimiyle de ünlü olan Laodikeia, antik kaynaklarda kaliteli yünleriyle anılır.

Yaklaşık 8 kilometrelik alana yayılan Laodikeia, erken Hristiyanlık döneminde de önemini korumuş ve İncil'de adı geçen yedi kiliseden biri olarak anılır. 2013 yılından bu yana UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'nde yer alıyor.

Turkey

Discover
the potential

Gelecek GENÇLER'de

GENÇLER
Kablo
Since 1979

İstanbul +90 212 501 83 88

Eskişehir +90 222 236 84 99

www.genderkablo.com

info@genderkablo.com

T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurul Üyesi, Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar Kaleme Aldı “Türk Mûsikîsinin Azınlık Bestekârları, Hânende ve Sâzendeleri”

T.C. Cumhurbaşkanlığı
Kültür ve Sanat Politikaları
Kurul Üyesi,
Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar,
Yunus Emre Enstitüsü’nün Türk
Mûsikîsi adlı dergisinde kaleme
aldığı “Türk Mûsikîsinin Azınlık
Bestekârları, Hânende ve
Sâzendeleri” başlıklı makale-
siyle dikkat çekiyor. Müzikolo-
jinin önde gelen isimlerinden
Kaçar, bu yazısında Osmanlı ve
Cumhuriyet dönemlerinde un-
utulmaya yüz tutmuş azınlık
gruplarının müzik mirasını titiz-
likle inceliyor.

Yazıda Rum, Ermeni, Yahudi,
Arap kökenli bestekâr ve
icracıların, Osmanlı müzik or-
tamındaki rollerine vurgu
yapılıyor. Kaçar, geçmişten
günümüze taşınan bestelere,
icra pratiğine ve bu kültürel
dokunun günümüz müzik
repertuarındaki yansımalarına
ışık tutuyor.

Kaçar’ın çalışması,
Türkiye’nin çokkültürlü
geçmişine nüfuz ederken, bu
zenginliğin günümüzde
yeniden keşfedilmesi gerek-
tiğini vurguluyor.

Türkiye müzikoloji liter-
atüründe az yer verilen bir
konuya ışık tutan makale, hem
geçmişin zenginliğini gün
yüzüne çıkarıyor hem de
bugünümüz için kültürel bir
çağrıda bulunuyor. Okuyucular
bu sayede yalnızca müziğin es-
etik boyutunu değil, bir
toplumun kolektif hafızasını ve
aidiyet algısını derinlemesine
kavrayacak.

Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar'ın "Türk Mûsikîsinin Azınlık Bestekârları, Hânende ve Sâzendeleri" başlıklı makalesi şöyle:

"Dilleri, dinleri, mezhepleri ayrı da olsa halkların kaynaşması, birlik duygularının gelişmesi açısından azınlık sanatkârlarının gayretleri, ortaya koydukları eserlerin katkısı büyük olmuş, Osmanlı mûsikisi kültürünü hep birlikte inşaa etmişlerdir.

Dilleri, dinleri, mezhepleri ayrı da olsa halkların kaynaşması, birlik duygularının gelişmesi açısından azınlık sanatkârlarının gayretleri, ortaya koydukları eserlerin katkısı büyük olmuş, Osmanlı mûsikisi kültürünü hep birlikte inşaa etmişlerdir.

Although their languages, religions, and sects were different, the efforts of minority artists and the contribution of the works they produced have played a significant role in the integration of peoples and the development of a sense of unity, together, they built the culture of Ottoman music.

TÜRK MUSİKİSİ'NİN AZINLIK BESTEKÂRLARI, HÂNENDE VE SÂZENDELERİ

Prof. Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR
T.C. Cumhurbaşkanlığı
Eğitim ve Sanat
Politikaları
Kurulu Üyesi.

Prof. Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR
Member of the Cultural
and Arts Policies
Board of the
Presidency of the
Republic of Turkey

MINORITY COMPOSERS, VOCALISTS, AND INSTRUMENTALISTS OF TURKISH CLASSICAL MUSIC

Anadolu coğrafyası yüzyıllar öncesinden pek çok uygarlıklara ev sahipliği yapmış, antik Çağ'da Doğu ve Batı Roma imparatorluklarının yerleşim yerleri, önceleri Putperestliğin, sonrasında da Hristiyanlığın hüküm sürdüğü ve yayıldığı bir bölge olmuştur. Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya göç etmeleri 9. yüzyıl başlarına rastlamaktadır. Daha sonra Anadolu coğrafyası 11. yüzyıldan itibaren Türkleşmeye başlamıştır. Müslüman Türkler buradan Avrupa içlerine ve farklı coğrafyalarda yayılmaya devam etmişlerdir. Bu coğrafyalarda pek çok devlet kurmuşlardır. Hunlar, Göktürkler, Uygurlar, Gazneliler, Karahanlılar, Selçuklular, Osmanlılar bu devletler arasında en bilinenleridir.

Fatih Sultan Mehmet'in 1453 yılında İstanbul'u fethetmesiyle birlikte şehirde yüzyıllar boyu hüküm süren Bizans İmparatorluğu sonrasında burada kalan halklar ve yeni yerleşen

Türklerin oluşturduğu demografik yapı, çok kültürlülük ve kadim bir kültürün oluşması açısından büyük önem arz etmiştir. Müslümanlar, Rum-Ortodokslar, Ermeniler, Yahudiler, Karamanlı Rumlar, Çingeneler ve diğer gayrimüslimlerden oluşan demografik yapı içerisinde sanatkarların varlığı ayrı bir önem kazanmıştır. Dilleri, dinleri, mezhepleri ayrı da olsa halkların kaynaşması, birlik ve beraberlik duygularının gelişmesi açısından azınlık sanatkârlarının gayretleri, ortaya koydukları eserlerin katkısı büyük olmuş, Osmanlı musikisi kültürünü hep birlikte inşa etmişlerdir. Adları günümüze kadar ulaşmış hanende, sâzende, bestekâr, nazariyatçı ve müzikologlar arasında kimler yok ki...

Polonya asıllı Albert Bobowski olarak bilinen Ali Utkı Bey (1610-1675), Enderun'da

egitim almıştır. Sultan IV. Mehmet'e methiyeler yazacak kadar edebi bilgisi olan, 17 dil bilen, Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh, Derviş Ali ve Derviş Gedâ gibi büyük bestekârların ve üstadların öğrencisidir. Tasavvufa yönelerek Müslüman olmuş, santur çalmış, 1650-1667 yılları arasında Hâzâ Mecmûa-i Saz ü Söz adlı ansiklopedik eseri hazırlamıştır. Bu eseriyle, halk şiirlerinin, türkülerin, ilâhî, saz ve söz eserlerinin günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır.

Rum-Ortodoks Patrikhanesi bas hânendesî, bestekâr Zaharya (1740-1745) ise günümüze ulaşmış on yedi klasik eseri ile Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh gibi büyük bestekârların ayarında klasik repertuvarın önemli örneklerini vermiş, hayatının son dönemlerinde Müslüman olmuştur.

HUZİCİH İÇİNDE/FROM INSIDE THE MUSIC

The geography of Anatolia has hosted numerous civilizations over centuries. From the ancient to the present, it has been a crossroads of cultures. The Eastern and Western Roman Empires, various Islamic dynasties, and later European empires have all left their marks on the land. The Ottoman Empire, which emerged in the 13th century, played a significant role in the integration of peoples and the development of a sense of unity. The efforts of minority artists and the contribution of the works they produced have played a significant role in the integration of peoples and the development of a sense of unity, together, they built the culture of Ottoman music.

TÜRK MÛSİKÎSİNE HİZMET EDEN KAFİLE THE CARAVAN SERVING TURKISH MUSIC

Polonya asıllı Albert Bobowski olarak bilinen Ali Utkı Bey (1610-1675), Enderun'da eğitim almıştır. Sultan IV. Mehmet'e methiyeler yazacak kadar edebi bilgisi olan, 17 dil bilen, Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh, Derviş Ali ve Derviş Gedâ gibi büyük bestekârların ve üstadların öğrencisidir. Tasavvufa yönelerek Müslüman olmuş, santur çalmış, 1650-1667 yılları arasında Hâzâ Mecmûa-i Saz ü Söz adlı ansiklopedik eseri hazırlamıştır. Bu eseriyle, halk şiirlerinin, türkülerin, ilâhî, saz ve söz eserlerinin günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır.

Ali Utkı Bey (1610-1675), Enderun'da eğitim almıştır. Sultan IV. Mehmet'e methiyeler yazacak kadar edebi bilgisi olan, 17 dil bilen, Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh, Derviş Ali ve Derviş Gedâ gibi büyük bestekârların ve üstadların öğrencisidir. Tasavvufa yönelerek Müslüman olmuş, santur çalmış, 1650-1667 yılları arasında Hâzâ Mecmûa-i Saz ü Söz adlı ansiklopedik eseri hazırlamıştır. Bu eseriyle, halk şiirlerinin, türkülerin, ilâhî, saz ve söz eserlerinin günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır.

Polonya asıllı Albert Bobowski olarak bilinen Ali Utkı Bey (1610-1675), Enderun'da eğitim almıştır. Sultan IV. Mehmet'e methiyeler yazacak kadar edebi bilgisi olan, 17 dil bilen, Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh, Derviş Ali ve Derviş Gedâ gibi büyük bestekârların ve üstadların öğrencisidir. Tasavvufa yönelerek Müslüman olmuş, santur çalmış, 1650-1667 yılları arasında Hâzâ Mecmûa-i Saz ü Söz adlı ansiklopedik eseri hazırlamıştır. Bu eseriyle, halk şiirlerinin, türkülerin, ilâhî, saz ve söz eserlerinin günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır.

HUZİCİH İÇİNDE/FROM INSIDE THE MUSIC

The geography of Anatolia has hosted numerous civilizations over centuries. From the ancient to the present, it has been a crossroads of cultures. The Eastern and Western Roman Empires, various Islamic dynasties, and later European empires have all left their marks on the land. The Ottoman Empire, which emerged in the 13th century, played a significant role in the integration of peoples and the development of a sense of unity. The efforts of minority artists and the contribution of the works they produced have played a significant role in the integration of peoples and the development of a sense of unity, together, they built the culture of Ottoman music.

Polonya asıllı Albert Bobowski olarak bilinen Ali Utkı Bey (1610-1675), Enderun'da eğitim almıştır. Sultan IV. Mehmet'e methiyeler yazacak kadar edebi bilgisi olan, 17 dil bilen, Hâfız Post, İtrî, Seyyid Nuh, Derviş Ali ve Derviş Gedâ gibi büyük bestekârların ve üstadların öğrencisidir. Tasavvufa yönelerek Müslüman olmuş, santur çalmış, 1650-1667 yılları arasında Hâzâ Mecmûa-i Saz ü Söz adlı ansiklopedik eseri hazırlamıştır. Bu eseriyle, halk şiirlerinin, türkülerin, ilâhî, saz ve söz eserlerinin günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır.

Katolik misyonerler, Rum öğretmenler ve papazlar tarafından özel olarak yetiştirilen Bogdan Prensi Dimitri Kantemiroglu (1673-1723) ise çocukluk yaşında İstanbul'a gelmiştir. Sultan III. Ahmed'in evlâdı olarak gördüğü, şehzadeler gibi yetiştirdiği önemli müzikologlardan biridir. Kendisi ve eserleriyle ilgili hâlâ bilimsel ve ilmi çalışmalar yapılmaktadır. Kantemiroglu, Türk-İslâm kültürü eserlerine vâkıftır. Adıyla anılan nota yazısının mucididir. Günümüze ulaşan otuz iki adet bestesi ile yirmi yaşında yazdığı Kantemiroglu Edvârî adlı kitabı bulunmaktadır.

Bu kitap Türk müzikisi makam, usûl ve perdelerinin anlatıldığı teori bölümü olan ve 315 peşrev ve 40 saz semâîsinin notasının bulunduğu Türk musikisinin temel eserlerinden biridir. Bu yönleriyle Türk müzikisine unutulmaz hizmetler vermiştir.

Ayrıca Sultan III. Selim'in tanbur hocası olan, kendisine son derece sevgi ve saygı gösterdiği, huzuruna geldiği zaman ayağa kalktığı

*** Diğer taraftan Türk müzikisine katkıda bulunan Ermeni asıllı bestekârlar, hânende ve sâzendeler oldukça fazla sayıdadır. Bunların en başında Hamparsum Limonciyan gelmektedir. 1786 yılında Beyoğlu'nda (eski adı ile Pera) semtinde doğmuştur. Bir yandan Ermeni kiliselerinde korist olarak çalışırken diğer yandan mevlîhânelere giderek dîni müsikîyi ve Türk müzikisini öğrenmiştir. III. Selim'in emri ile Hamparsum notası olarak bilinen nota yazısını icat etmiştir. Bu nota yazısı ile pek çok eseri nota ya almış, unutulmaktan kurtarmıştır. Aynı zamanda Tanbur ve keman icracısıdır. Artin Ağa, Kemânî Sebuş, Sarı Onnik, Nikoğos Ağa, Tanbûrî Aleksan, Asdik Ağa, Levon Hancıyan, Udi Afet, Kemânî Tatyos Efendi, Bimen Şen, Üdi Arşak, Gabriel Ebeyan, Artaki Candan, Kanânî Nubar, Kemânî Sahak Efendi, Udi Hırant Kenkiloğlu, Kemânî Nubar Tekyay gibi isimler de Türk Müzikisine hizmet etmiş, eserleri ve icralarıyla öne çıkan Ermeni sanatkarların bazılarındandır. Devlet radyolarında her akşam üstü dinlenen fasıl programlarının baş bestekârları Tatyos Efendi ve Bimen Şen'dir. Tatyos Efendi'nin ve Bimen Şen'in fasıl şarkıları kuşaktan kuşağa söylenen, dillere pelesenk olmuş eserlerdir. Bimen Şen, altı yüzden fazla eser bestelemiş, günümüze iki yüz elli civarında eseri ulaşabilmiştir. Uşşak, Hicaz, Kürdilihicazkâr, Hüseyinî, Segâh, Hûzzam makamlarında pek çok eseri bugün dahi zevkle dinlenmektedir.

On the other hand, there were numerous Armenian-origin composers, vocalists, and instrumentalists who contributed to Turkish music. Chief among them was Hamparsum Limonciyan, born in 1786 in the district of Beyoğlu (formerly Pera). While working as a chorister in Armenian churches, he also attended Mevlevî lodges to study religious and Turkish music. Under the command of Selim III, he invented the musical notation system known as Hamparsum notation. Using this system, he transcribed many pieces and saved them from being forgotten. He also performed the tanbur and violin. Other notable Armenian musicians who served Turkish music with their works and performances include Artin Ağa, Kemânî Sebuş, Sarı Onnik, Nikoğos Ağa, Tanbûrî Aleksan, Asdik Ağa, Levon Hancıyan, Udi Afet, Kemânî Tatyos Efendi, Bimen Şen, Üdi Arşak, Gabriel Ebeyan, Artaki Candan, Kanânî Nubar, Kemânî Sahak Efendi, Udi Hırant Kenkiloğlu, and Kemânî Nubar Tekyay. The leading composers of the evening fasıl programs aired on state radio stations were Tatyos Efendi and Bimen Şen. Their fasıl songs have been passed down through generations and remain beloved classics. Bimen Şen composed more than six hundred works, of which approximately two hundred fifty have survived. His compositions in the makams of Uşşak, Hicaz, Kürdilihicazkâr, Hüseyinî, Segâh, and Hûzzam continue to be enjoyed today.

13

Yahudi asıllı sanatkar Tanbûrî İzak da Türk müzikisine hizmet etmiş önemli şahsiyetlerden biridir. Hatta İsfahan makamındaki peşrev bestelediğinde III. Selim'in Tanbûrî İzak'a bir tanbur teknesi dolusu altın ve gümüş para verdiği ifade edilir. Büyük Türk bestekar Zeki Mehmet Aja, Tanbûrî Mehmet Ağa öğrencileridir. Kozyatağı Rifâî Tekkesi Seyhi Hâlim Efendi de İzak'ın öğrencisi Oskiyan'dan tanburu öğrenmiştir. Oskiyan ünlü Türk müziği nazariyatçı Suphi Ezgi'nin de hocasıdır. Dil ve din farki gözetmeksizin oluşan bu zincirleme meşk sistemi Osmanlı Türk toplumundaki muhabbetin ve birlikteliğin göstergesi açısından önemlidir. Diğer Yahudi asıllı sanatkarlardan bazıları da Musî, Şemoil Mendil, Haham Ağa, Hânende Karakas (asil adı Avram), İzak Varon'dur. Haham Aja, Yahudi bir din adamı olduğu halde Galata Mevlîhane'si şeyhi Ataullah Efendi'nin öğrencisidir. Haftada üç defa kendisi ile çalışmıştır. Dellalzâde İsmâil Efendi ve Santûrî Ethem Efendi de diğer hocalarıdır. Diğer taraftan Türk musikisine katkıda

bulunan Ermeni asıllı bestekarlar, hânende ve sâzendeler oldukça fazla sayıdadır. Bunların en başında Hamparsum Limonciyan gelmektedir. 1786 yılında Beyoğlu'nda (eski adı ile Pera) semtinde doğmuştur. Bir yandan Ermeni kiliselerinde korist olarak çalışırken diğer yandan mevlîhânelere giderek dîni müsikîyi ve Türk müzikisini öğrenmiştir. III. Selim'in emri ile Hamparsum notası olarak bilinen nota yazısını icat etmiştir. Bu nota yazısı ile pek çok eseri notaya almış, unutulmaktan kurtarmıştır. Aynı zamanda Tanbur ve keman icracısıdır. Artin Ağa, Kemânî Sebuş, Sarı Onnik, Nikoğos Ağa, Tanbûrî Aleksan, Asdik Ağa, Levon Hancıyan, Udi Afet, Kemânî Tatyos Efendi, Bimen Şen, Üdi Arşak, Gabriel Ebeyan, Artaki Candan, Kanânî Nubar, Kemânî Sahak Efendi, Udi Hırant Kenkiloğlu, Kemânî Nubar Tekyay gibi isimler de Türk Müzikisine hizmet etmiş, eserleri ve icralarıyla öne çıkan Ermeni sanatkarların bazılarındandır. Devlet radyolarında her akşam üstü dinlenen fasıl programlarının baş bestekârları Tatyos Efendi ve Bimen Şen'dir. Tatyos Efendi'nin ve Bimen Şen'in fasıl şarkıları

kuşaktan kuşağa söylenen, dillere pelesenk olmuş eserlerdir. Bimen Şen, altı yüzden fazla eser bestelemiş, günümüze iki yüz elli civarında eseri ulaşabilmiştir. Uşşak, Hicaz, Kürdilihicazkâr, Hüseyinî, Segâh, Hûzzam makamlarında pek çok eseri bugün dahi zevkle dinlenmektedir.

Kemani Corci, Tanbûrî Anjel, İlya, Kemenceci Nikolaki kemençeçi Vasil Lavtacı Andon Lavtacı Civan Ağa, Lavtacı Hristo, Kemenceci Anastas, Aleko Bacanos, Yorgo Bacanos, Marko Çolakoğlu gibi şahsiyetler ise hem sâzende hem de bestekâr olarak Türk müzikisine yüzlerce eser kazandıran, Enderun'da hocalık yapan, Tanbûrî Cemil Bey ve Udi Nevres Bey gibi büyük Türk üstadlarla çalışan Rum asıllı sanatkarlardır.

Rum asıllı bu Sanatkarlar kimi zaman düğün panayır gazino, kahvehan kimi zaman Konak ve Saraylarda sanatlarını icra ederek büyük beğeni toplamış ve ilgi görmüşlerdir. Özellikle kemençe, lavta ve ud icracılığı ile ön plana çıkmış, kendilerine özgü yay ve mızrap tekniği geliştirmiş, köçekçe çalmalarındaki maharetleriyle halkı coşturmuşlardır. İki-üç kuşak ailece sanatkar olan, Cumhuriyet sonrası pek çok plak kaydı yaparak dönemlerine ait önemli bir repertuvarı sesli miras olarak bırakan her biri zamanının kıymetli virtüözleridir.

İsimlerini sayamadığımız daha nice azınlık bestekârları, sâzende ve hânendeler, Osmanlı sultanlarının huzurunda çalmışlar, Enderun'da büyümüşler ve hocalık vasıflarını elde etmişlerdir. Farklı dinlere mensup olmalarına rağmen Mevlîhanelerde meşk etmiş, tekke ve tasavvuf kültürü içerisinde olgunlaşmışlar ve Türk müzikisinin büyük üstatları olmuşlardır.

Devlet-i Aliyye-yi Osmâniyye'nin bir simgesi durumundadır. Zamanla Babüsselâm'ın halka nazır ihtişamlı görünümü Türklere devleti hatırlatır olmuş ve böylece "devlet kapısı" deyimi ortaya çıkmıştır. Bâbüsselâm, Saray-ı Hümâyûn ile aynı zamanda inşa edilmiştir. Kapının üstünde hüsnühatla "İlâ ilâhe illa'llah" Kelime-yi Tevhid'i, bu yazının altında ve giriş kemerinin tam ortasında Sultân II. Mahmut'un tuğrası bulunur. Kapı sövelerinin iki yanında, ünlü şair Zihniye ait olan sekizer beyitlik birer manzum tamir kitabesi bulunur.

Osmanlı'da; Divan toplantıları, sabah namazından hemen sonra yapıldığından Dîvân-ı Hümâyûn üyeleri, Ayasofya'da sabah namazını kılıp Babüssaâde'den geçerek Kubbealtında toplanırlardı. Sadrazam da dahil olmak üzere bütün Saray erkân Bâbüsselâm'dan girerken İslam Hilâfeti'nin ve Büyük Osmanlı Devleti'nin yönetim merkezi olan Saray-ı Hümâyûn'a atlarından inerek saygıyla girmek zorundaydılar. Bu kapıdan ancak Halife-yi Rûy-i Zemîn olan Osmanlı sultanı kendi atıyla girebilirdi. Bâbüsselâm Kapısının iki yanında bulunan kule, Kanuni Sultan Süleyman Han zamanında yaptırılmıştır. Bu kulelerin altında, Dergâh-ı Âlî Kapıcıları ve yabancı elçilerin Saray'a girmelerine müsaade edilinceye kadar misafir edildikleri bekleme salonu bulunurdu."

YEPYENİ BİR HEYECAN İÇİN, BU IŞIĞI TAKİP ET!

LUYS TV

18. İstanbul Bienali'nin mekânları

Etkinlik, Beyoğlu-Karaköy hattında sekiz farklı mekânda sanatseverleri buluşturacak. Kûratör Christine Tohmé'nin kendini koruma ve gelecek olasılıkları temasıyla şekillendirdiği bienal, şehrin dokusunu sergi deneyiminin bir parçası haline getirecek.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV) tarafından, 2007–2036 Bienal Sponsoru Koç Holding'in desteğiyle düzenlenen 18. İstanbul Bienali, 20 Eylül–23 Kasım tarihlerinde kapılarını açıyor. "Üç Ayaklı Kedi" başlığını taşıyan bienal, üç yıla yayılan bir yolculukla sanatı, kenti ve toplumu bir araya getiriyor. İlk ayağında, 40'ın üzerinde sanatçının eserleri Beyoğlu-Karaköy hattında, yürüyüş mesafesindeki sekiz mekânda sergilenecek. Bienal, sabit bir sergi mekânına bağlı kalmadan İstanbul'un çokkatmanlı hikâyelerini sanatla buluşturarak ziyaretçilere bütünlüklü bir deneyim sunmayı hedefliyor.

Şehrin ritmiyle sanat yolculuğu Bienalin mekânları, İstanbul'un tarihsel ve kültürel dokusunu yansıtan bir rota çiziyor. Galata Rum Okulu, Zihni Han, Muradiye Han, Galeri 77, Külâh Fabrikası, Meclis-i Mebusan Caddesi'nde bir galeri, Eski Fransız Yetimhanesi Bahçesi ve Elhamra Han, bienalin durakları arasında yer alıyor. Bu mekânlar, şehrin geçmişinden bugüne uzanan hikâyeleriyle bienalin kavramsal çerçevesine katkıda bulunuyor. Ziyaretçiler, karmaşık planlara gerek kalmadan, yürüyerek gezebilecekleri bu rotada sanat eserleriyle zamanın doğal akışında karşılaşacak. Bienal, sokakları ve molaları sergi deneyiminin bir parçası haline getirerek şehri yaşamayı ve sanatla ilişki kurmayı yeniden tanımlıyor.

Tarihi mekânlar sanatla canlanıyor Bienalin mekânları arasında öne çıkan Galata Rum Okulu, 1885'ten 1988'e kadar Rum cemaatine hizmet vermiş bir eğitim kurumu. 2012'den bu yana kültür-sanat mekânı olarak kullanılan bina, kapsamlı bir restorasyonun ardından bienale ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. Karaköy'deki Zihni Han, bir zamanlar ticaretin merkezinde yer alan ve bienal için yeniden kamusal bir alana dönüşen bir yapı olarak ilk kez ziyaretçilere açılacak. Muradiye Han ve Külâh Fabrikası gibi Karaköy'ün tarihi dokusuna kazınmış mekânlar da sanatla yeni bir soluk kazanacak. Beyoğlu'nda ise İstiklal Caddesi'ndeki Elhamra Han, Osmanlı ve Avrupa mimarisini harmanlayan ikonik yapısıyla bienale ilk kez ev sahipliği yapacak.

Üç yıllık sanat yolculuğu Kûratör Christine Tohmé'nin liderliğinde bienal, 2025'ten 2027'ye uzanan üç yıllık bir serüven sunuyor. İlk ayak, 20 Eylül–23 Kasım'da 40'tan fazla sanatçının eserlerini sergilerken performanslar, gösterimler ve konuşmalarla zenginleşecek. 2026'daki ikinci ayak, bir sanat akademisi kurmayı ve yerel inisiyatiflerle kamusal programlar geliştirmeyi hedefliyor. 2027'de ise bienal, iki yıllık birikimini bir sergi ve atölye programıyla taçlandırarak Tohmé, bienalin ruhunu "zaman içinde esneyerek ayaklarını yere basan, sohbetlerden ve ritimden beslenen bir kedi" olarak tanımlıyor.

Ücretsiz ve herkese açık İKSİV'nin düzenlediği 18. İstanbul Bienali, Koç Holding'in sponsorluğunda ücretsiz olarak ziyaret edilebilecek. Bienalin danışma kurulunda Ahu Antmen, Lydia Gatundu Galavu, Gözde İlkin, Renan Laruan ve Sally Tallant gibi isimler yer alıyor.

Ermeni Model Ashot Grigoryan, Dolce & Gabbana Defilesinde Göz Kamaştırdı

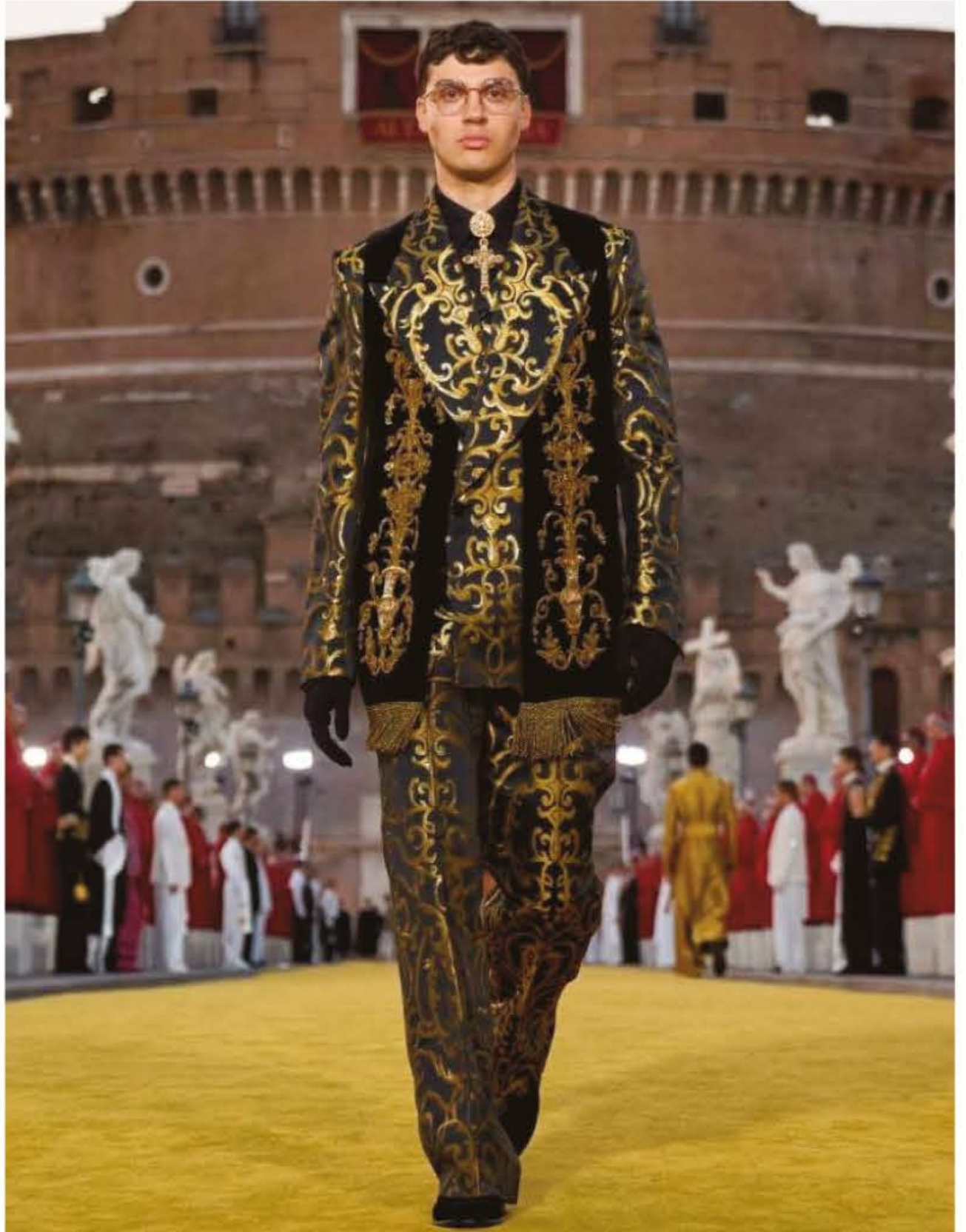
Ermeni asıllı model Ashot Grigoryan, Roma'da düzenlenen Dolce & Gabbana'nın moda defilesinde podyumda yer aldı.

Ermeni asıllı model Ashot Grigoryan, Roma'da düzenlenen Dolce & Gabbana'nın yüksek moda defilesinde podyuma çıkarak büyük ilgi topladı.

Grigoryan, defilede koleksiyonun en dikkat çeken tasarımlarından birini taşıdı: Altın işlemelerle süslenmiş, dekoratif püsküllerle hareket kazandırılmış ve madalyon haç detayıyla tamamlanmış siyah kadife bir takım elbise.

Bu gösterişli kıyafet, markanın bu yılki koleksiyonunda öne çıkan barok sanatından ve dini giysilerden esinlenilerek tasarlandı. Koleksiyon genel olarak dini ikonografi ve İtalyan kültürel referanslardan ilham alıyor.

Ermenistan'ın Vanadzor kentinde doğup Fransa'da büyüyen Grigoryan, modellik kariyerinin yanı sıra boksa olan ilgisiyle de biliniyor. Başarılı model; Williams Agency, Wilhelmina, Boom Model Agency ve Wayf Hamburg gibi önemli ajanslarla çalışıyor. Ayrıca, İtalyan moda markası I'M BRAIN'in de yüzü olarak kariyerine devam ediyor..

Kahvenin Sağlık Üzerindeki Etkileri

Kahve dünya genelinde günün her saati severek tüketilen içeceklerin başında geliyor. Lezzetinin yanı sıra vücuda olan faydalarıyla da dikkat çeken kahveyle ilgili yapılan araştırmalarda kahvenin karaciğer sağlığını koruduğu da ortaya çıktı.

Southampton ve Edinburgh Üniversiteleri tarafından yapılan yeni bir araştırma, kahve tüketiminin türü ne olursa olsun kronik karaciğer hastalığı riskini önemli ölçüde azalttığını ortaya koydu.

BMC Public Health dergisinde yayımlanan çalışmaya göre, özellikle öğütülmüş kahve tüketen bireylerde yağlı karaciğer hastalığı ve karaciğer kaynaklı ölümler daha düşük oranlarda görüldü.

HER GÜN 3-4 FİNCAN KAHVE ÖNERİLİYOR

Elde edilen bulgulara göre, kahve tüketen kişilerin kronik karaciğer hastalığına yakalanma riski yüzde 21, yağlı karaciğer hastalığı riski yüzde 20 ve karaciğer hastalığı nedeniyle ölüm riski ise yüzde 49 daha düşük çıktı.

Özellikle öğütülmüş kahve içenlerde bu faydanın daha yüksek olduğu belirtildi. Uzmanlar, bu olumlu etkinin kahvede doğal olarak bulunan kahweol ve kafestol adlı bileşenlerden kaynaklanabileceğine dikkat çekiyor.

Araştırmada, katılımcıların yaklaşık yüzde 78'inin kafeinli ya da kafeinsiz kahve tükettiği, yüzde 22'sinin ise kahve içmediği belirlendi.

Çalışma süresince 3.600 kronik karaciğer hastalığı vakası ve 301 karaciğer kaynaklı ölüm kaydedildi.

Çalışmanın başyazarı Dr. Oliver Kennedy, elde edilen bulguların kahvenin potansiyel bir koruyucu tedavi olarak değerlendirilmesi gerektiğine işaret etti. Karaciğer, vücuttaki

toksinleri filtreleme, besinleri işleme, metabolizma ve bağışıklık sistemi fonksiyonlarında hayati rol oynayan en büyük iç organ olarak biliniyor. Uzmanlar, karaciğer sağlığını desteklemek için dengeli beslenmenin yanı sıra kahve tüketiminin de bilimsel olarak desteklenen bir yöntem olabileceğini vurguluyor.

Bir dönem olimpiyat şampiyonları çıkaran, birçok branşta Türkiye şampiyonluğu bulunan Kurtuluş Spor Kulübü, 130. kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyor. 1896 yılında İstanbul'daki Rum azınlık tarafından kurulan Tatavla Heraklis Kulübü ya da yeni adıyla Kurtuluş Spor Kulübü, Türkiye'nin en eski spor kulübü ünvanını taşıyor. 45 yıldır başkanlık görevini yürüten Kostantinos (Dino) Belalidis, kulübün anlatılmamış öyküsünü Sabah Gazetesi'nden İsa Tatlıcan'a anlattı.

Türkiye'nin İlk Spor Kulübü Kurtuluş, 130. Yılını Kutluyor

Sabah yazarı İsa Tatlıcan bugün yayınladığı 'Biz Türkiye'nin ilk spor kulübüyüz' başlıklı yazısıyla Kurtuluş Spor Kulübü'nü 45 yıllık başkanı Kostantinos (Dino) Belalidis'in anlattığı kulüp öyküsünü okuyucularına aktardı.

İşte o yazı:

"Tarih 1545. Tersanelerde çalışmak üzere Sakız Adası'ndan getirilen 10 bin Rum, eski bir dere yatağına yani Dolapdere'ye bakan bir tepeye yerleştirildi. Yeni iskana açılan bu bölgeye Rumca "Beygir ahır" anlamına gelen Tatavla ismi verildi.

19. yüzyılın başına kadar Rum azınlık için bir cazibe merkezi olan Tatavla'nın kaderi, 21 Ocak 1929 gecesi meydana gelen büyük bir yangınla değişti. 500 evin kül olduğu bu yangından hemen sonra, 21 Mart'ta Tatavla'nın adı Kurtuluş olarak değiştirildi.

NIŞANTAŞI KÜLTÜRÜ İLE KASIMPAŞA KÜLTÜRÜ ARASINDA KALMIŞ BİR SEMT

Semtin merkezi, bugün Sefa Meydanı olarak adlandırılan bölgeydi. 3 Selim döneminde bu semte Rumların dışında bir göçün olmaması için bir ferman yayınlansa da bu yasak zaman içerisinde delinir.

Bu semtin en dikkat çekici özelliği Tatavla Festivali'di. Kurtuluş'tan Dolapdere'ye kadar renkli görüntüler oluşturan bu festival, 1942'de Milli Şef iktidarı döneminde yasaklandı.

1942 Varlık Vergisi, 6-7 Eylül 1955'te yaşanan olaylar, 1964 sürgünleri ve 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nin etkisiyle Kurtuluş'taki Rum nüfusun sayısı giderek azaldı. Bu süreçte İstanbul'daki Rum nüfus 135 binden 3 bin kişiye kadar geriledi. Bu göçten en fazla Kurtuluş semti nasibini aldı.

Yaşanan tüm değişime rağmen İstanbul'un hala farklı inanç ve kültürden gelen en kozmopolit semtlerinden biridir Kurtuluş. Kasımpaşa ile Nişantaşı kültürü arasında sıkışıp kalan Kurtuluş semti, aslında bu iki sosyolojinin de izlerini taşıyor.

TATAVLA HERAKLİS JİMNASTİK KULÜBÜ KURULUYOR

Benim de doğup büyüdüğüm Kurtuluş semtinin tarihini birkaç cümle ile sınırlamak elbette mümkün değil. Kurtuluş Spor Kulübü'nü anlatmadan önce bu semt hakkında biraz bilgi vermek de olmazdı. Dönelim konumuza...

İstanbul'daki Rum azınlık, Osmanlı Devleti'nin son döneminde spora öncülük etmişti. Rumlar birçok branşta Osmanlı Devleti'ni temsilen müsabakalara katılmıştı.

Kurtuluş Son Durak'ta bulunan 16. yüzyılda yapılmış Aya Dimitri Kilisesi ve kilise vakfına bağlı olarak 1887 yılında açılan Kurtuluş Rum İlkokulu'nun tam karşısındaki Kurtuluş Spor Kulübü de bu öncülerden biriydi.

Çocukluğumda benim de basketbol oynadığım bu kulübün kapısını yıllar sonra çaldım. Beni, kulübün başkanı Kostantinos Belalidis karşıladı. Arkadaşları ve semt sakinleri ona "Dino Başkan" diyor. İstanbul'da deri ticareti yaptığı yıllarda 7 lisan öğrenmiş ve 1970 yılında Kurtuluş Spor Kulübü ile tanışmış.

1981 yılında ise kulüp başkanı olmuş. Çok kötü durumda olan bir kulüp binasını yeniden ayağa kaldırmış ve yaklaşık 45 yıldır Cumhuriyete tanıklık eden bu tarihi binayı ayakta tutmayı başarmış.

KURTULUŞ KULÜBÜ CANLI BİR MÜZE

Başkan ile önce kulüp binasını dolaştık. İlk izlenimim şu oldu... Aradan geçen 40 yıla rağmen hiçbir şey değişmemişti. Hata binanın daha bakımlı olduğunu söyleyebilirim. 1980'li yıllarda tavizsiz bir disiplin vardı kulüpte. Alkol ve sigaraya asla izin verilmez, ciddiyetsiz davranışlara hiç göz yumulmazdı. O özellikler hala korunuyor.

Değişen tek bir şey vardı. Farklı kültürden ve dinden binlerce insanın huzur ve barış içerisinde yaşadığı Kurtuluş'un sosyolojisi artık eskisinden çok farklıydı.

Dino Başkan değişimin kaçınılmaz olduğunu söylese de eski günleri özlediği her cümlesinden anlaşılıyordu. Kulübün bir müzeyi andıran salonunda çaylarımızı içerken kendisinden kulübün tarihini dinlemeye başladım. 130 yıl geriye gittik. Kupaların, fotoğrafların ve gazete kupürlerinin arasında zamanda yolculuk yaptık.

Kulüp binasının tarihi hakkında önemli bir detay verdi. Birinci Dünya Savaşı yıllarında bir dönem askeri hastane olarak hizmet veren kulüp binasının içerisinde İstanbul'un en eski kapalı spor salonlarından biri yer alıyor.

1929 yangınından şans eseri kurtulan, 6-7 Eylül olaylarında ağır hasar alan kulüp binası için şunları söylüyor: Burası canlı bir müze. Her detayı koruyarak bu günlere getirdik.

**İLK OLİMPİYAT MADALYASI
KURTULUŞ'A**

Düzenli ilk atletizm yarışmaları 1825 yılında Londra Olimpiyatları'nda yapıldığını biliyoruz. Osmanlı Devleti'nin olimpiyat sporları ile tanıştıran ilk kulüp ise 1896 Tatavla Heraklis Jimnastik Kulübü olmuş. 1934 yılında Kurtuluş Spor Kulübü adını almış, 130 yıllık tarihinde

Sadece onlarla sınırlı değil. Kurtuluş Spor Kulübü daha sonraki yıllarda Futbol ve Basketbol'da milli takımı oyuncular vermişti.

BASKETBOLDA TÜRKİYE ŞAMPİYONLUKLARI

Başkan, kurulduğu günden bu yana basketbol branşına büyük önem verdiklerini söylüyor. Şakalak, Bilek Şeref, Ancus, Haşim, Ümit ve Hüsamettin Kurtuluş'tan yetişerek basketbolda Türkiye'yi temsil etmiş isimlerden sadece birkaçı. 3 büyüklerin arasından sıyrılarak İstanbul şampiyonluğunu elde eden kulüp, 1966-1968 yılları arasında Türkiye'nin en büyük kulüplerinin yer aldığı Türkiye Basketbol Ligi'nde de boy göstermiş.

1970'li yıllarda müessese kulüplerinin ortaya çıkması ile basketboldaki amatör ruhun da sonu gelmiş. Dino Başkan "basketbol bizim için hala çok önemli. Farklı kategorilerde 5 takımımız var. Mahalli ligde başarıyla semtimizi temsil ediyoruz. Çok yetenekli genç oyuncularımız var. Çok önemli yerlere geleceklerine inanıyorum" diyor.

birçok başarıya imza atmış ve sayısız sporcu yetiştirmiş.

"Biz Türkiye'nin ilk spor kulübüyüz" diyen Dino Başkan, Osmanlı Devleti'ni olimpiyatlarda temsil eden ilk sporcu olan Aleko Mulos'un Kurtuluş Spor Kulübü'nün salonlarında yetiştiğini söylüyor.

Sonra bizi jimnastikçilerin çalıştığı salonu götürdü. Olimpiyatlarda altın madalya alan sporcularımızın antrenman yaptığı, tavandan aşağı doğru sarkan kalın halatlar 130 yıldır hala yerinde duruyordu.

Dino Başkan, Kurtuluş Kulübü'nde yetişen Osmanlı Devleti'ni temsilen olimpiyatlara katılan sporculardan gururla bahsediyor: 1906 Atina Olimpiyatları'nda halata tırmanma yarışmasında dünya rekoru kıran, Kurtuluş'tan Yorgo ve Niko Alibrandis kardeşler Osmanlı Devleti'ne ilk olimpiyat madalyası kazandıran sporcular olmuştu.

Basketbol, futbol, voleybol, hentbol, tenis ve jimnastik branşlarında faaliyetlerine devam eden Kurtuluş Spor Kulübü, eskisi kadar büyük başarılarla imza atamasa da, hala amatör ruhunu koruyarak bu tarihi semtin gençlerine hizmet vermeye devam ediyor.

TÜRKİYE'NİN EN ESKİ KULÜBÜ OLDUĞUMUZ TESCİLENDİ

Gelelim "Türkiye'nin ilk spor kulübü kim" tartışmasına.

Bir tarih abidesi olan Kurtuluş Spor Kulübü'nü 45 yıldır ayakta tutmayı başaran Dino Başkan'a "Siz gerçekten Türkiye'nin ilk spor kulübü müsünüz" diye sordum.

Verdiği cevap çok netti: Türkiye'nin ilk spor kulübü olarak hep Beşiktaş biliniyor. Hasta bir Beşiktaş taraftarı olarak şunu çok net söyleyebilirim. Kurtuluş Spor Kulübü, Beşiktaş'tan 7 yıl önce kurulmuştur. Bir dönem bu çok tartışma konusu oldu. O dönem Fenerbahçe Başkanı olan Aziz Yıldırım beni kulüp binasına çağırdı. Fenerbahçe Kulübü müzesinden Kurtuluş Spor Kulübü'nden "Türkiye'nin ilk spor kulübü" olarak bahsedilir. Kocaman bir mermer levhanın üzerinde yazıyor. Merak eden gidip orada araştırabilir. Bu gerçek artık tescillenmiştir.

DEVLETİMİZ HEP YANIMIZDA OLDU

Rum ve Ermenilerden oluşan 7 kişilik bir yönetim kurulu bulunan Kurtuluş Spor Kulübü'nün Başkanı Kostantinos Belalidis, "Her dönemde devletimiz yanımızda oldu. Hepsinden Allah razı olsun." diyor.

Beyoğlu Belediye Başkanları Ahmet Misbah Demircan ve Haydar Ali Yıldız'ın kendilerine destek olduğunu, Basketbol Federasyonu'nun de hep yanlarında olduğunu altını çiziyor.

Kulübün tek gelirinin bağışlar olduğunu söyleyen Dino Başkan, "En büyük desteği Türk arkadaşlarımdan görüyorum. Sağolsun beni hiç kırmıyorlar" diyor.

Peki Kurtuluş Spor Kulübü eski günlerine dönebilir mi?

Dino Başkan bu konuda çok ümitli değil. Futbol ve basketbol branşlarının çok büyük bir sektör haline geldiğinin altını çiziyor ve amatör ruhla çalışan semt takımlarının artık çok şanslarının olmadığını belirtiyor.

Dino Başkan, Kurtuluş Spor Kulübü'ne gönül veren ve hayatını bu kulübe vakfeden kuşağın son temsilcisi. Biraz da çekinerek soruyorum: Başkanım siz de yorulur ve bırakırsanız. Sizden sonra kim ilgilenecek bu kulüple?

Biraz boşluğa baktı derin bir nefes çekti ve cevap verdi: Ömrüm yettikçe, gücüm oldukça buradayım. Bu kulübü idare etmek çok zor. Tek bir gelirimiz yok. Hayatım boyunca kahveye gitmedim. Buraya gönül verdik. Büyük bir sevgi ve özveri içerisinde yaptık bunları. Bizden sonra sahip çıkan olmazsa bu bina da yok olur gider."

YILIN

SON

FIRSATI

Hem sporseverlere hem de film-dizi tutkunlarına
en avantajlı kampanya!

MEGA PAKET

~~418,80₺~~

YILLIK SADECE

249₺

dsmartgo.com.tr [f](#) [x](#) [v](#) [i](#) /dsmartdunyasi

D-SMART
GO

20.11.2023 - 31.01.2024 tarihleri arasında geçerli kampanyada; Film Dizi Paketi tek çekimde yıllık 179 TL, taksitle ise aylık 16,90 TL ve Mega Paket tek çekimde yıllık 249 TL, taksitle ise aylık 23,90 TL olarak ücretlendirilecektir. Fiyatlara KDV ve ÖİV dahildir. D-Smart GO; kampanya süresinde, kanallarda, yayın ve içeriklerinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Detaylı bilgi www.dsmartgo.com.tr'de.